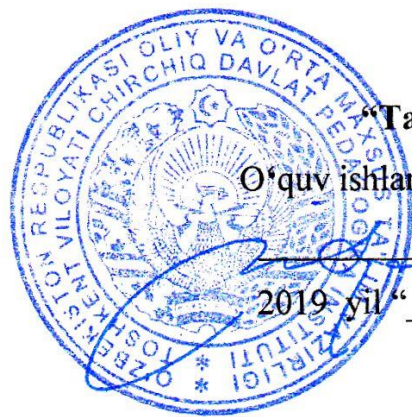

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI**

**TOSHKENT VILOYATI CHIRCHIQ DAVLAT
PEDAGOGIKA INSTITUTI**

“Tasdiqlandi”

O'quv ishlari bo'yicha prorektor

I.Q. Xaydarov

2019 yil “ ” “ ”

**QALAMTASVIR
FANINING ISHCHI O`QUV DASTURI**
(Bakalavr kunduzgi 1-kurslar uchun)

Bilim sohasi:	100000 – Gumanitar
Ta'lim sohasi:	110000 – Pedagogika
Ta'lim yo'nalishi:	5110800 – Tasviriy san'at va muhandislik Grafikasi

№	Mashg'ulot turi	Ajratilgan soat	Semestr				
			I	II	III	IV	V
1	Nazariy (ma'ruza)		-	-	-	-	-
2	Amaliy mashg'ulot	318	76	34	76	64	68
3	Seminar	-			-		
4	Laboratoriya mashg'ulot	-			-		
6	Mustaqil ta'lim	228	52	30	52	46	48
7	Kurs ishi						
8	Jami auditoriya soati	318	76	34	76	64	68
9	Umumiy yuklama hajmi	546	128	64	128	110	116

CHIRCHIQ – 2019

Fanning ishchi o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 201__ yil "___" avgustdagi ___ - sonli buyrug'i bilan (buyruqning ___ - ilovasi) tasdiqlangan "Qalamtasvir" fani dasturi asosida tayyorlangan.

Fanning ishchi o'quv dasturi Toshkent viloyati Chirchiq Davlat pedagogika instituti Kengashining 201__ yil "___" _____ dagi ___ – sonli bayon bilan tasdiqlangan.

Tuzuvchilar:

X.E. Sultanov – Toshkent viloyati Chirchiq Davlat pedagogika instituti «Tasviriy san'at va mehnat ta'limi» kafedrasi dotsenti v. b.

X.X.Murotov - Toshkent viloyati Chirchiq Davlat pedagogika instituti «Tasviriy san'at va mehnat ta'limi» kafedrasi katta o'qituvchisi

S.T. Sobirov - Toshkent viloyati Chirchiq Davlat pedagogika instituti «Tasviriy san'at va mehnat ta'limi» kafedrasi o'qituvchisi

U.Sh. Ismatov - Toshkent viloyati Chirchiq Davlat pedagogika instituti «Tasviriy san'at va mehnat ta'limi» kafedrasi o'qituvchisi

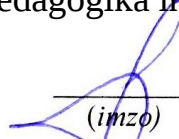
Taqrizchilar:

Baymetov B.B. - Toshkent viloyati Chirchiq Davlat pedagogika instituti «Tasviriy san'at va mehnat ta'limi» kafedrasi professori, pedagogika fanlari nomzodi.

Kamolova Sh.M. – Toshkent viloyati Bekobod tumani 16-sonli bolalar musiqa va san'at maktabi o'qituvchisi.

Toshkent viloyati Chirchiq Davlat pedagogika instituti «Aniq va tabiiy fanlar» fakulteti dekani:

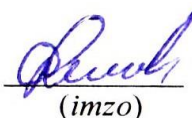
2019 yil "___" "___"

(imzo)

f.m.f.n. I. U. Tadjibayev

Toshkent viloyati Chirchiq Davlat pedagogika instituti «Tasviriy san'at va mehnat ta'limi» kafedrasi mudiri:

2019 yil "___" "___"

(imzo)

t.f.n. R.S. Shermuhammedov

I. O'quv fani o'qitilishi bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar

“Qalamtasvir” fani talabalarga amaliy ko'nikmalar, estetik did va ma'naviyatini yuksaltirish hamda dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi. **Talaba:**

- Qalamtasvir fani to'g'risida tasavvurga ega bo'lishi;
- Qalamtasvir ishlashning qonun qoidalarini **bilish va ulardan foydalana olishi;**
- Qalamda murakkab natyurmortlarni hajmli qilib tasvirlash **ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak;**

I. Amaliy mashg'ulotlar

1-jadval

№	Amaliy mashg'ulotlari mavzulari	Dars soatlari hajmi
1-semestr		
1.	Ikki-uch gipsli geometrik jismlardan tashkil topgan natyurmortning konstruktiv chiziqli qalamtasviri. – 16 soat.	
	Natyurmortni qog'ozga kompozitsiya jihatidan to'g'ri joylashtirish	2
		2
	Nisbatlarni to'g'ri aniqlash. Perspektiva qonun-qoidalariga amal qilish.	2
		2
	Shakllarni fakturasiga qarab tushlash.	2
		2
	Natyurmortni umumlashtirish va yaxlitlash. Natyurmortni yakunlash.	2
		2
2.	Uy-ro'zg'or buyumlaridan tashkil topgan natyurmortning konstruktiv qalamtasviri - 12 soat.	
	Natyurmortni qog'ozga kompozitsiya jihatidan to'g'ri joylashtirish. Nisbatlarni to'g'ri aniqlash.	2
		2
	Perspektiva qonun-qoidalariga amal qilish. Shakllarni fakturasiga qarab tushlash.	2
		2
	Natyurmortni umumlashtirish va yaxlitlash. Natyurmortni yakunlash.	2
		2
3.	Uy-ro'zg'or buyumlari va gipsli rozetkadan tashkil topgan natyurmort ishlash - 16 soat	
	Natyurmortni qog'ozga kompozitsiya jihatidan to'g'ri joylashtirish. Nisbatlarni to'g'ri aniqlash.	2
		2
	Perspektiva qonun-qoidalariga amal qilish. Shakllarni fakturasiga	2

	qarab tushlash.	2
	Natyurmortni umumlashtirish va yaxlitlash.	2
		2
	Natyurmortni yakunlash.	2
		2
4.	Mato burmalarining qalamtasviri - 16 soat.	
	Vazifani qog'ozga to'g'ri joylashtirish.	2
		2
	Nisbatlarni to'g'ri aniqlash.	2
		2
	Perspektiva qonun-qoidalariga amal qilish.	2
		2
	Shakllarni fakturasiga qarab tushlash.	2
		2
5.	Kapitel va turli shakl va fakturaga ega bo'lgan uy- ro'zg'or buyumlaridan tashkil topgan natyurmort ishlash. - 16 soat.	
	Vazifani qog'ozga to'g'ri joylashtirish	2
		2
	Nisbatlarni to'g'ri aniqlash. Perspektiva qonun-qoidalariga amal qilish.	2
		2
	Shakllarni fakturasiga qarab tushlash.	2
		2
	Natyurmortni umumlashtirish va yaxlitlash. Natyurmortni yakunlash.	2
		2
	Jami soat	76
2-semestr		
1.	Gipsli kesik bosh modelni qalamtasvirini ishlash - 8 soat.	
	Gips boshni formatga to'g'ri joylashtirish	2
	Gips boshning konstruktiv qurilmasini bajarish	2
	Soya-yorug' munosabatlarini aniqlash va shtrixlash	2
	Ishni umumlashtirish va yakunlash	2
2.	David boshining bo'laklari (burun, quloq) qalamtasviri - 10 soat.	
	Burun tasvirini formatga to'g'ri joylashtirish va konstruktiv qurilmasini bajarish	2

	Soya-yorug' munosabatlarini aniqlash, shtrixlash va ishni yakunlash.	2
	Quloq tasvirini formatga to'g'ri joylashtirish va konstruktiv qurilmasini bajarish	2
	Soya-yorug' munosabatlarini aniqlash va shtrixlash	2
	Ishni umumlashtirish va yakunlash	2
3.	David boshining ko'z bo'lagini tasvirlash - 8 soat.	
	Ko'zni formatga to'g'ri joylashtirish	2
	Konstruktiv qurilmasini bajarish	2
	Soya-yorug' munosabatlarini aniqlash va shtrixlash	2
	Ishni umumlashtirish va yakunlash	2
4.	David haykalining lab bo'lagini tasvirlash - 8 soat.	
	Labni formatga to'g'ri joylashtirish	2
	Konstruktiv qurilmasini bajarish	2
	Soya-yorug' munosabatlarini aniqlash va shtrixlash	2
	Ishni umumlashtirish va yakunlash	2
	Jami soat	34
	Umumiy soatlar	110

Amaliy mashg'ulotlar maxsus dastgohli uskunalar bilan jihozlangan o'quv ustaxonalarida har bir akadem guruh kichik guruhlarga bo'lingan holda o'qitiladi. Mashg'ulotlar davomida "masterklass"lar o'tkaziladi.

2. Mustaqil ta'lim

2-jadval

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	Dars soatlari jadvali
1-semestr		
1.	Uy ro'zg'or buyumlaridan tashkil topgan natyurmort ishlash	7
2.	Mavzuli natyurmort ishlash. (qalam, ko'mir, sous, sangina)	7
3.	Xolis fonda murakkab bo'lmagan natyurmort ishlash	7
4.	Intererda natyurmort ishlash	7

5.	San'at atributlaridan tashkil topgan natyurmort kompozitsiyasini ishlash (qalam, ko'mir, sous, sangina)	8
6.	Turli yoshdagi odamlar boshini xomaki qalamchizg'ilarini ishlash	8
7.	Odam qomatini turli ko'rinishda qalam chizg'ilarini ishlash	8
	Jami	52
2-semestr		
1.	Turli jismlardan tashkil topgan natyurmort ishlash	6
2.	Murakkab buyumlardan tashkil topgan natyurmort ishlash	6
3.	Odam qomati xomaki qalamchizg'ilarini ishlash	6
4.	Qomatni turli ko'rinishda qalam chizg'ilarini ishlash	6
5.	Turli shakllardan tashkil topgan natyurmort ishlash	6
	Jami	30
	Umumiy soatlar	82

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha qoralamalar, qalamtasvirlar ishlanadi. Ularning sifatli chizilganligiga qarab baxolanadi. Mustaqil ta'lim baxolari joriy nazorat ballariga singdiriladi.

4. Fan bo'yicha talabalar bilimini baholash va nazorat qilish me'zonlari

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018 yil 9-avgust 19-2018-sonli Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi nizomning 1-ilovasiga ko'ra talabalar baholanadi.

4-jadval

Baholash me'zonlari	
5 "a'lo"	Amaliy vazifalarini to'liq bajara olganligi va yakunlanganligi; - Metodik izchillikda bajarilganligi; - Qalamtasvir qonuniyatlariga to'la rioya etilganligi; - Mavzu yuzasidan mustaqil ishlar bajarilganligi va grafik ishlarning to'liq bajarilganligi.
4 "yaxshi"	- Amaliy vazifalarini to'liq bajara olganligi va yakunlanganligi; - Metodik izchillikda bajarilganligi; - Qalamtasvir qonuniyatlariga to'la rioya etilganligi; - Grafik ishlarning to'liq bajarilmaganligi hamda mustaqil ishlar bajarilmaganligi.
3 "qoniqarli"	- Dars mavzularini o'rtacha tushunish va amaliy bajarish; - Amaliy vazifalarini tugallanganligi ammo qonuniyatlarga bo'ysinilmaganligi;

	- Konstruktiv qurilishlarida yoki qog'ozga joylashtirilishida xatolikga yo'l qo'yilganligi; -Grafik ishlar va mustaqil ishlar bajarilmaganligi.	
2 “qoniqarsiz”	- Fan mavzulari bo'yicha aniq tassavurga ega emaslik; Vazifalarni to'liq bajara olmasligi hamda fanning mazmunini DTSda belgilangan BKMLar darajasida o'zlashtirilmaganligi.	
Baholash turlari		O'tkazish vaqti
Joriy nazorat	Talabaning amaliy, auditoriya mashg'ulotlari, grafik ishlari va mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarishi, uning ushbu mashg'ulotlardagi faolligi uchun fan o'qituvchisi tomonidan baholab boriladi.	Semestr davomida
	Joriy nazorat amaliy mashg'ulot, grafik ishlar va mustaqil ta'lim topshirig'lari asosida baxolanadi (mashg'ulot olib boruvchi o'qituvchisi tomonidan qabul qilinadi).	
Yakuniy nazorat	Amaliy ish (YN turi fakultet kengashi bilan kelishib, o'quv ishlari bo'yicha prorektor tomonidan tasdiqlangan jadvalga muvofiq o'tkaziladi).	I-semestr 22-23 hafta II-semestr 43-45 haftalar

5-jadval

Baholashni 5 baholik shkaladan 100 ballik shkalaga o'tkazish jadvali

5 baholik shkala	100 ballik shkala	5 baholik shkala	100 ballik shkala	5 baholik shkala	100 ballik shkala
5,00-4,96	100	4,30-4,26	86	3,60-3,56	72
4,95-4,91	99	4,25-4,21	85	3,55-3,51	71
4,90-4,86	98	4,20-4,16	84	3,50-3,46	70
4,85-4,81	97	4,15-4,11	83	3,45-3,41	69
4,80-4,76	96	4,10-4,06	82	3,40-3,36	68
4,75-4,71	95	4,05-4,01	81	3,35-3,31	67
4,70-4,66	94	4,00-3,96	80	3,30-3,26	66
4,65-4,61	93	3,95-3,91	79	3,25-3,21	65
4,60-4,56	92	3,90-3,86	78	3,20-3,16	64
4,55-4,51	91	3,85-3,81	77	3,15-3,11	63
4,50-4,46	90	3,80-3,76	76	3,10-3,06	62
4,45-4,41	89	3,75-3,71	75	3,05-3,01	61
4,40-4,36	88	3,70-3,66	74	3,00	60
4,35-4,31	87	3,65-3,61	73	3,0 dan kam	60dan kam

5. Asosiy va qo'shimcha adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

1. B.B. Boymetov, Qalamtasvir. darslik "Musiq" nashriyoti 2006.
2. Р. Ш. Халилов. "Рисунок". Учебное пособие. Ташкент, "Навруз" – 2013
3. X. E. Sultonov. "Qalamtasvir" qo'llanma. Toshkent – 2013.
4. M. Toшмуродов. "Чизматасвир" қўлланма. «NOSHIR»
Тошкент —2012.
5. X. Э. Султонов. "Чизматасвир" қўлланма. Тошкент – 2014.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Sh.M. Mirziyoyev Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib intizom va shxsiy javobgarlik-har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bag'shlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Halq so'zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvar, № 11.
2. B.Boymetov "Qalamtasvir" Pedagogika institutlari va universitetlari talabalari uchun o'quv qo'llanma. Toshkent, 1997.
3. Tojiyev B, Mahkamova S. "Qalamtasvir" (dastlabki saboqlar). Metodik qo'llanma. Toshkent, 2013.
4. P. Thomas, A. Taylor Drawing, London-2011
5. B. Barber "Full course of the drawing", Barselona-2014.

Internet saytlari

1. <http://cspi.uz/uz>
2. <http://lib.cspi.uz/>
3. <http://widget.ziynet.uz>
4. <http://natlib.uz/>